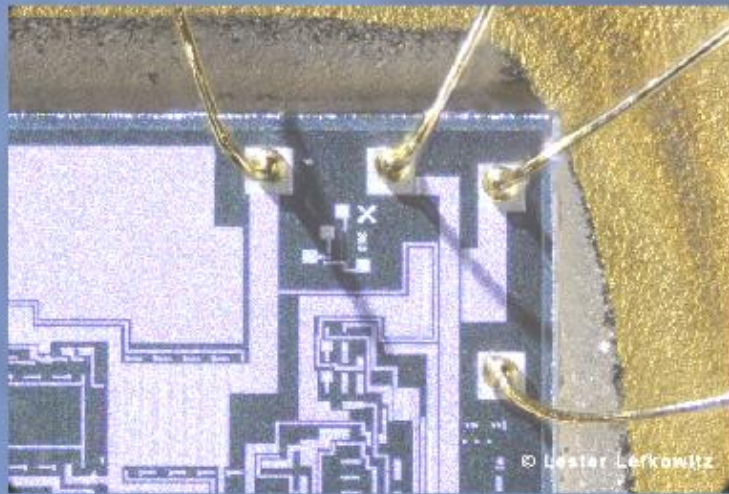

مبانی الکترونیک دیجیتال جلسه یازدهم

مثال، NMOS، تخلیه ای

ترانزیستور تخلیه ای NMOS مثل ترانزیستور NMOS با ولتاژ مثبت تحریک می شود.

- تفاوت ترانزیستور تخلیه ای با ترانزیستور عادی در این است که ترانزیستور تخلیه ای از قبل کانال دارد.

$$V_g = I_g * 10M = 0 * 10M = 0$$

فرض می کنیم ترانزیستور در ناحیه ی اشباع قرار دارد

$$I = 0.5K \frac{W}{L} (V_{gs} - V_t)^2 \rightarrow I = .5(0-4K * I - (-1))^2$$

$$2 * I = (-4K * I + 1)^2 \rightarrow 16M * I^2 - 10K * I + 1 = 0$$

$$I = .5mA , .125mA$$

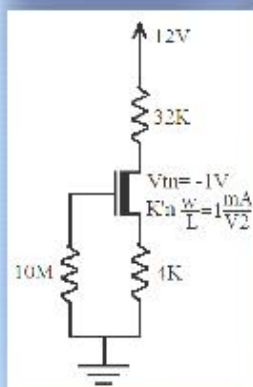
با فرض .5mA :

$$V_s = 4K * .5m = 2V \rightarrow V_{gs} = -2V : V_{gs} < V_t \rightarrow$$

سورس بسته
یا فرض .125mA :

$$V_s = 4K * .125m = .5V \rightarrow V_{gs} = -.5V : V_{gs} > V_t \rightarrow$$

اگر سورس بسته باشد ترانزیستور قطع است و جریان صفر می شود . پس جواب 125mA درست است.

مثال PMOS

برعکس NMOS ، برای روشن شدن ترانزیستور PMOS باید به گیت آن ولتاژ پایین تر اعمال کنیم.

سورس بسته است $\rightarrow 0 < V_{tn} : V_{gs} = 0 - 0 = 0$ NMOS

به دلیل بسته بودن سورس ، ترانزیستور در ناحیه ی قطع است .

سورس باز است $\rightarrow -5 < V_{tp} : V_{gs} = 0 - 5 = -5$ PMOS

به دلیل منفی تر بودن V_{gs} از V_{tp} سورس باز است . ترانزیستور نمی تواند در ناحیه ی قطع باشد . ناحیه ی کار ترانزیستور رو خطی فرض می کنیم.

KCL : $I_{pmos} = I_{nmos}$

$I_{nmos} = 0$

$I_{pmos} = .5K'p(W/L) [2(V_{gs}-V_t)V_{ds} - V_{ds}^2]$

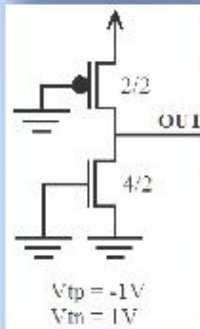
$.5K'p(W/L)[2(V_{gs}-V_t)V_{ds}-V_{ds}^2] = 0 \rightarrow [2(V_{gs}-V_t)V_{ds}-V_{ds}^2] = 0$

$2(0-5- -1)(V_{out}-5) - (V_{out}-5)^2 = 0 \rightarrow 8(V_{out}-5) + (V_{out}-5)^2 = 0$

$(V_{out}-5)[8+(V_{out}-5)] = 0 \rightarrow V_{out} = 5 , -3$

عدد -3 از کمترین ولتاژ تغذیه کمتر هست . عدد 5 رو با شرایط فرض شده بررسی می کنیم :

درین و سورس باز است و ناحیه خطی $\rightarrow V_{gd} = -5 < V_{tp} , V_{gs} = -5 < V_{tp}$ PMOS

مثال

در هر دو ترانزیستور NMOS درین به گیت وصل شده :

درین بسته است چون ولتاژ آستانه مثبت است $\rightarrow V_{gd} < V_{tn} : V_{gd} = 0$

هر دو ترانزیستور رو در ناحیه ی اشباع در نظر می گیریم :

KCL : $I_1 = I_2$

$.5K'n(W1/L1)(V_{gs1}-V_t)^2 = .5K'n(W2/L2)(V_{gs2}-V_t)^2$

$(1/2)(5-V_{out} - 1)^2 = (2/2)(V_{out}-0 - 1)^2$

$(4-V_{out})^2 = 2(V_{out}-1)^2 \rightarrow |4-V_{out}| = \sqrt{2} \cdot |V_{out} - 1|$

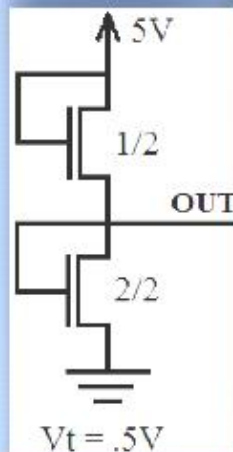
$4 - V_{out} = \pm 1.4 (V_{out} - 1) \rightarrow V_{out} = 2.25 , -6.5$

از این دو جواب ، 2.25 درست است . در این صورت :

سورس ترانزیستور پایین باز است $\rightarrow V_{gs1} = 2.25 - 0 = 2.25 > V_t$

سورس ترانزیستور بالا باز است $\rightarrow V_{gs2} = 5 - 2.25 = 2.75 > V_t$

به همین دلیل هر دو ترانزیستور طبق فرض ، در ناحیه ی اشباع هستند .

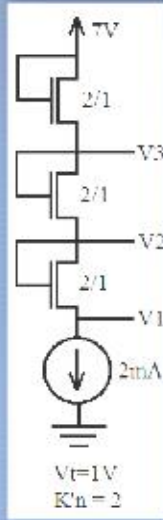

یه مثال دیگه!

گیت هر سه ترانزیستور به درین آن ها وصل شده ،
وجود منبع جریان نشان می دهد که ترانزیستورها خاموش نیستند .

← ترانزیستورها در حالت اشباع قرار دارند .

نتیجه ی KCL در سه نود ۱ و ۲ و ۳ در رابطه ی زیر دیده می شود :

$$.5K'(W1/L1)(Vgs1 - Vt)^2 = .5K'(W2/L2)(Vgs2 - Vt)^2 =$$

$$.5K'(W3/L3)(Vgs3 - Vt)^2 = 2mA$$

$$\rightarrow 2(Vgs1 - Vt)^2 = 2(Vgs2 - Vt)^2 = 2(Vgs3 - Vt)^2 = 2mA$$

$$\rightarrow |Vgs1 - 1| = |Vgs2 - 1| = |Vgs3 - 1| = 1$$

$$V2 - V1 - 1 = \pm 1 \rightarrow V1 = V2 - 1 \pm 1$$

$$V3 - V2 - 1 = \pm 1 \rightarrow V2 = V3 - 1 \pm 1$$

$$7 - V3 - 1 = \pm 1 \rightarrow V3 = 6 \pm 1 = 5V$$

$$\rightarrow V2 = 5 - 1 \pm 1 = 3V$$

$$\rightarrow V1 = 3 - 1 \pm 1 = 1V$$

جلسه آینده ...

✓ مزایای سیستم های دیجیتال نسبت به آنالوگ

✓ منطق کلیدزنی و شبکه های سوئیچ

✓ استفاده از ترانزیستور به عنوان کلید